

nama, kad se spomene povijest glazbe, misao odmah ne poleti na visokog, uspravnog gospodina prorijeđenih vlasi, na Josipa Andreisa. Kad smo već kod povijesti glazbe, kako je zanimljivo njegovo poigravanje riječima: glazba-muzika. Nikada nije oštetiio »glazbu« a »muzika« je bila zadovoljena. Najprije jedna, pa tri, pa dvije i na koncu četiri knjige te povijesti glazbe.

Još za vrijeme rata nudi glazbu kao faktor mira. Njemu je glazba sredstvo koje oplemenjuje, humanizira. Etika i estetika se isprepliću na svakoj njegovoj stranici. Nenametljivo, da se razumijemo. Isprepliću se bilo da piše *Uvod u glazbenu estetiku* bilo *Povijest... bilo da koraca Tragovima mudrosti* bilo da prati razvoj *Hrvatskog glazbenog zavoda* ili *Razvoj muzičke umjetnosti u Hrvatskoj*, bilo da nam izvodi na pozornicu *Vječnog Orfeja* ili pruža koji detalj *Iz hrvatske glazbe*.

Stalno nešto sređuje ili uređuje, ili *Muzičku Reviju* ili *Muzičku enciklopediju* ili *Arti Musices* ili *JAZU-ove RADOVE*. Svakako: radi i radi taj »lijeni Dalmatinac«.

Preduje, prevodi, predsjedava, osniva, vodi, nove i mlade ljude dovodi, starije i stare ne napušta, dobro ne zaboravlja, zlo ne pamti.

Toliko je u prvom planu da može voditi, organizirati, toliko je u drugom planu da može raditi, ne smetati, ne izazivati. Da li je veći po tome što je sam istražio i napisao ili po tome što je pronalazio, okupljao, upućivao i poticao na istraživanje i pisanje?

Toliko je napisao i toliko je o njemu napisano.

Znamo da je rado imao *Svetu Ceciliju* i onda kada je bila *Sv. Cecilija* i onda kada je pokušala biti samo *Cecilija*.

Ova desetgodišnja *Sv. Cecilija* čestita sedamdesetu godišnjicu života svome dragom prijatelju i vrlo cijenjenom suradniku: AD MULTOS ANNOS!

Petar Zdravko BLAJIC

BRUNU BJELINSKOM

UZ SEDAMDESETI ROĐENDAN

Nije Bjelinski kao dijete bio 'tatin sin' ali je bio tetkin đak. *Lijepa* je to okolnost imati za učiteljicu glazbe profesoricu Schön. Uz nju je počeo rano violinu gusliti, teoriju tjerati i u glasovir zavirivati.

Malome i mladome Branku-Brunu sigurno su drugi namijenili za prvo zvanje da brani, tjera pravdu i možda sudi. Uvijek poslušan sve je to on prihvatio i uspješno završio.

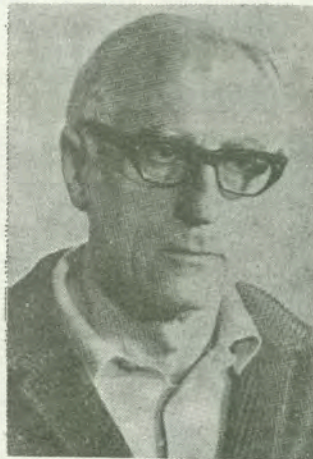
Dok je bio sudski i odvjetnički pripravnik prijavljao se za jedno drugo zvanje. Nije to za nje-ga prvi put. Ima i on svoje 'rane radove'. Pa kad ono u studentske klupe Glazbene akademije sjedne dr. Bjelinski, pustit će da ga mijese i Bersa i Dugan, svjestan da jedino s talentom ali i ispečenim zanatom može se štogod pametna reći i baciti na papir, može se roditi skladna skladba.

Kao student Bruno je studirao, a nije po zraku lovio melodije. Jer, doći će vrijeme i za to. Kad jednom otvori slavine, gotovo da će nastati

poplava nota, ne nota koje ruše i potapaju nego nota koje oploduju i natapaju polje hrvatske i južnoslavenske glazbe. Malo će tko kod nas ovih posljednjih tridesetak godina ponuditi iz bašte svoga uma i srca toliko plodova, tako različitih i raznolikih kao naš slavjenik.

Ljubavlju kojom su njegovi profesori voljeli talentirane i još više marljive studente i on će takve birati, poticati i posebno voljeti. Uistinu, njegovi studenti su mu 'slaba točka'. Svaki trenutak koristi da im bude od koristi, bilo da je s njima na sletu ili šetnji, na skijanju ili kupanju.

Rođen u Trstu — uglavnom će živjeti u Zagrebu. Rado će se sjećati i dana u gradu pod Marjanom i dalekog Brazila i ... svaki novi kraj i krajolik rađa novi poticaj. On ne imitira, ne zapisuje pjesme i kola; on ne crta polja, brda, rijeke i mora. Sve ga to samo potiče, izaziva. Zato je tu *Suita iz Korkyre*, *Mediteranska simfonija*, *Simfionietta brasiliera*... »Kad sviram partiture ili čitam tuđe dobre skladbe, onda mi to razigra maštu i želim da se i ja okušam. Nejasno mi je otkuda dolaze melodije. Najčešće svoje melodije zviždim, i tek kad se svi oko mene uvjere da nije 'ukradena', onda je sasvim usvojim«.

Bruno Bjelinski

Voli djecu. (A tko ne voli djecu?) Piše za njih skladbe svake vrste; od malih skladbi do baleta i opera. Kao veliko nevino dijete zanosi se za *Pinocchio* i *Petera Pana*. I pjesme naših pjesnika ga izazivaju; pjesnici — više živi nego oni jučerašnji. A i tuđi, noviji i stariji. Prevodi i sam piše pjesme. I tako je naš maestro i dobar pravnik, i pjesnik, i, kažu, dobar crtač — i to karikaturist.

Kao vrlo osjećajan i osjetljiv reagira notama na događaje oko sebe, bilo da su to ratne strahote, smrt prijatelja ili ponovno otvaranje Hrvatskog narodnog kazališta. Ne traži jeftine efekte i trikove zato i ne kamuflira stvari, događaje i ljude. »Ne volim građane u šestinskom odijelu a ni narodnu glazbu u umjetničkoj obradi. Narodnoj glazbi u originalnom obliku se divim...« »Avangardiste ne podnosim. No, moderne klasike XX. st. volim...« »Glazba nema veze s nošenjem duge kose...«

Ničega što je ostvario, a ima toga mnogo i svake vrste, ne treba se stidjeti. Naprotiv! Sa svakim je instrumentom drugovao; s glasovinom najprije i najviše a onda s komornim sastavima i najrazličitijim orkestrima.

Kako u životu tako i u svojim djelima zrači vedrinu i optimizam, i kad mu je teško i kad tugu izražava. Uz optimizam ide i humor, a uz to malo i bockanje i šala («ta šala je i Bogu draga»).

Kao izraziti lirik voli on i mir. U njemu i o njemu meditira. Sve u svemu: »Ništa mu ljudsko nije strano«. Sve je radosti i žalosti iskusio, a kao glazbenik u svemu se okušao. Uvijek oslo-njen na staro ostajao je otvoren novom.

Bogatih i časnih sedamdeset godina neka mu bude na čast, a do Božje volje neka nas oboga-ćuje novim što oplemenjuje i podržava nadu.

Dragi doktore i maestro, ad multos annos!

Petar Zdravko BLAJIĆ

UZ JUBILARNU 60. GODIŠNJICU ZAGREBAČKOG KVARTETA

Prošlo je 60 plodnih godina rada vrijednog ansambla Zagrebačkog kvarteta. 1919. osnovan je komorni gudački kvartet u Zagrebu, čiji su prvi članovi bili V. Hüml, M. Graf, L. Miranov i U. Fabbri. Kroz taj ansambl prošli su renomirani umjetnici kao što su F. E. Aranyi, D. Arany, Z. Topolski, S. Šulek i A. Szegedi. Do 1941. god. tra-

Zagrebački kvartet u sastavu: Đorđe Trkulja, vio-lina; Marija Cobenzl, violina; Ante Živković, viola; Josip Stojanović, violoncello.

je prvo razdoblje Zagrebačkog kvarteta u kojem su pridonijeli velikoj afirmaciji jugoslavenske ko-morne glazbe. Na repertoaru je bilo više od 30 jugoslavenskih skladatelja među kojima ističemo barem neke: K. Baranović, K. Odak, I. Brkanović, M. Cipra, A. Dobronić, F. Dugan, M. Pozajić, P. Milošević, B. Papandopulo i dr. Kod osnivača an-sambla neprestano je bila prisutna misao da se treba orijentirati prvenstveno na domaće autore, tako da naime i na molbu samog ansambla na-stala mnoga vrijedna domaća djela. Da je već prvi sastav imao međunarodnu reputaciju nije potrebno naglašavati, jer to svjedoče mnoga go-stovanja po Francuskoj, Belgiji, Italiji, Austriji, Mađarskoj, Njemačkoj, Velikoj Britaniji i drug-dje. Treba spomenuti i to, da je taj sastav izvodio kompletna djela takve vrsti, npr. sve Beethoveno-ve kvartete.

Drugo razdoblje ovog ansambla započinje sre-dinom pedesetih godina, kada u sastav ulazi mla-da generacija umjetnika. U to vrijeme ansambl mijenja i svoje ime. Dotadašnji Akademski guda-ći kvartet uzima novo ime, Zagrebački kvartet. Nesmanjenim žarom nastavljaju tradiciju svojih prethodnika. Josip Klima ima vodeće mjesto, jer je umjetnički voditelj a uz njega su Zlatko Balija, Nikola Jambrošić i Ivan Kuzmić, te violisti Dušan Stranić, Danijel Thune i Ante Živković, violonče-listi Fred Kiefer i Josip Stojanović. Kratko vrije-me član Zagrebačkog kvarteta bio je i Edo Pe-čarić.

U ovoj jubilarnoj obljetnici Zagrebački kvar-tet sačinjavaju: Đorđe Trkulja, violina, Marija Cobenzl, violina, Ante Živković, viola i Josip Sto-janović, violoncello.

U ovom drugom razdoblju svog djelovanja, Zagrebački je kvartet proširio radius svojih tur-neja i slobodno se kaže da je obišao već cijeli svijet: preko Sjedinjenih Američkih Država do New Zelanda. Na brojnim turnejama po svijetu Zagrebački je kvartet osvojio iskrena priznanja i pohvale. Ovdje posebno treba istaknuti vrijedan snimateljski rad ansambla poznat kod nas i u svijetu.

Posebno je vrijedan pažnje angažman na svim kulturnim manifestacijama u nas: Muzički bije-nale, Dubrovačke ljetne igre, Tribina muzičkog stvaralaštva Jugoslavije, Festival komorne glazbe Slatina Radenci i dr. Otvoreni su i ostvarenjima »novog zvuka«. Samo Radio-Zagreb posjeduje 40 skladbi domaćih autora koje su snimili članovi ansambla.

Za sav taj posao primili su i vrijedna prizna-nja, kao što je Nagrada grada Zagreba 1957. i 1962. »Milka Trnina«, »Josip Slavenski« i najvred-nije »Vladimir Nazor« 1965.

Dak Zagrebački kvartet slavi svoju 60-godiš-njicu postojanja, treba im u prvom redu odati priznanje za afirmaciju nacionalne glazbene kul-ture, koju su »raznijeli« širom svijeta i kojom su nas izvlačili iz anonimnosti. Treba im na kraju poželjeti da i dalje ostanu »jedan od simbola na-še muzičke kulture«, kao što je to istaknuo uva-ženi kritičar!

S. G.

40 GODINA UMJETNIČKOG RADA TOMISLAVA NERALIĆA

Pjevajući »Mefista« u Gounodovoj operi *Faust* na pozornici Zagrebačke opere u studenom o. g. Tomi-slav Neralić proslavio je 40 godina bogatog umjetnič-kog rada. Završivši Muzičku akademiju u Zagrebu 1939 svoju umjetničku karijeru započeo je u Zagr-ebačkoj operi. Redali su se nastupi u svim značajni-jim opernim pozornicama na svim kontinentima. Pos-ljednjih 25. g. stalni je član Berlinske opere. Danas je najbolji tumač bas-baritonskih partija u djelima R. Wagnera. Između ostalih primio je kod nas nagrade »Milka Trnina«, »Zvono Lotrščaka«, »Vladimir Nazor« i »Marijana Radev«. Imao je oko 3.000 opernih i oko 800 koncertnih nastupa. Zaista bogat glazbeni život. To još nije kraj. Pjevat će dok ga bude služio glas i dok ga budu zvali da pjeva. Neka to bude još dugi niz godina.

J. K.